3-a Jaro. N-o 147 APERAS SEMAJNE 23. Julio 1927

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12e Gvidanto: E. Lanty | SIDEJO de Ekzekutiva Komitato de SAT 23, rue Boyer, Paris-20e | ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27 Administranto: R. Lerchner

PROLETA ŜTATO HONORAS ESPERANTON KAJ D-RON ZAMENHOF

Reliefe eliĝas de sur la verda silueto la blankaj simpleceklaraj literoj: "ESPERANTO"...

Konata esprimo de l' vizaĝo, bone konataj trajtoj de Zamenhof rigardas de sur la brunkolora portreto...

Tio estas la nova poŝtmarko, kiun aperigas Sovetio honore al la 40-jara jubileo de esperanto. Antaŭ mi sur la skribtablo kuŝas ĝia prova ekzemplero, datita per ruĝkolora surpreso: "1-an de julio 1927 j.". Ankoraŭ kelkaj tagoj kaj la marko estos funkcianta en poŝtaj interrilatoj.

Miaj okuloj, kvazaŭ ensorĉitaj, senŝire rigardas al la verdebruna presaĵo, kvazaŭ tra ĝi, tra tiu ĉi bela poŝtmarko mi vidus la estontecon kaj ne povus ĉesigi mian admiron pri la belo de ĉi estonteco.

Streĉite mi rigardas, senmove... dum necesas agi...

Kvardek jaroj

Streĉite mi rigardas kaj antaŭ miaj okuloj aperas en la memoro la unua lernolibro de D-ro Esperanto kun la dato sur ĝi: 1887 j. — permesita de la cenzuro, de la cara cenzuro...

Multo estis necesa tiam, por ke la cenzuro permesu aperon de la lernolibro. Ja estis la tempo, la reĝimo, kiam

"...aro da abomenindaj krimuloj, kiuj per diversaj kaj plej malnoblaj rimedoj, per amase dismetataj mensogoj kaj kalumnioj arte kreas teruran malamon inter unuj gentoj kaj aliaj." (*L. Zamenhof. Parolado ĉe la II Kongreso.*)

Estis la lando de kruela jugo, la imperiestra Rusio...

Ĉu povis en ĝi, sub ĝia reĝimo, aperi la nuna Zamenhofa poŝtmarko? Certe ne! Ja nur la caroj povis figuri sur la bildoj de tiuj ŝtataj dokumentoj. Kaj iu kuracisto, loĝanta en malriĉa kvartalo de Varsovio, aldone — hebreo... Ne, ne, ne — eĉ imagi tion oni ne povus. —

Sed la "aro da abomenindaj krimuloj" estas ĵetita for. La popolo liberigis sin je ili kaj konstruas sian vivon sub sia propra regado kaj administrado.

Kaj la neeblaĵo fariĝis reala fakto. Dum la tempospaco de 40 jaroj... kaj same reala fakto fariĝis esperanto mem dum tiuj kvardek jaroj...

Nova periodo

"Esperanto" per blankaj literoj reliefiĝas sur la verda silueto de fabrikaj konstruaĵoj. Sur la fono de blankaj nuboj modeste situas la verda stelo. Antaŭ ĝi — silueto de l' levilego levanta la ciferojn "XL". Flanke de ĝi — la ciferoj 1887 ĝis 1927.

Simbolplena estas tiu desegnaĵo, kies aŭtoreco apartenas al nia K-do Juk, dividinta la teknikan efektivigon de l' ideo en artan formon kun K-do Kudrjavcev.

Kaj per la simboleco de sia arta desegnaĵo K-do Juk elmontris la hodiaŭan realon:

Ĉe la kvardekjara jubileo sia, esperanto estas alten levita de la Proletaro, kiun simbolas la siluetoj de l' levilego kaj de l'fabrikoj. La Proletaro firme tenas ĝin en siaj manoj por porti al la fina venko...

La nova poŝtmarko estas do gratulo de proleta Sovetio al la tuta esperantista Proletaro, kiu ekuzis esperanton por siaj noblaj celoj — por kreo de estonta sensufera sociordo.

Gratulo kaj instigo al nova laboro, al novaj bataloj.

Honoro al Zamenhof

Depost kiam caraj portretoj estas forigitaj de sur la poŝtmarkoj: bildoj en Rusio, kvar viroj estis honoritaj tiamaniere:

Lenin, kiu instigis al la venko kaj per kies genio venkis la Proletaro.

Lemonosov — la fama scienculo.

Popov — inventisto de radio-telegrafo, kaj

Zamenhof — iniciatinto kaj kreinto de la lingvo internacia, de la ilo por homara solidareco.

Proleta ŝtato scipovas honori la geniulojn. Ĝi — la "malcivilizita" kuraĝas fari tion ĉi, kion ne povas permesi al si la "civilizitaj" sinjoroj, la regantoj de la ceteraj landoj...

* * *

Kvazaŭ ensorĉita mi rigardas al la bela desegnaĵo verdebruna, kaj senmova estas mia korpo...

Sed ja necesas agi... Ja proksimas la 50-jara jubileo kaj necesas elforĝi la finan venkon de esperanto ĝis tiu dato.

Al la agado! Al la agado proleta Esperantistaro! — tiel vokas la nova poŝtmarko...

Al la agado!

Moskvo, 8-VII-1927. *G. Demidjuk.*

Raportaro de la Ekzekutiva Komitato de SAT

diskutota ĉe la VII-a Kongreso[1]

RAPORTO DE LITERATURA KOMISIONO POR LA JARO 1926—27

Somere 1926, laŭ iniciato de E. K. de SAT, okazis kelkaj ŝanĝoj en la anaro de *Literatura Komisiono*. La VI-a SAT-kongreso en Leningrad konfirmis la novan sekretariaron, kies sidejo estis starigita en Odessa (Sovetio).

La laboro de sekretariaro estis plejparte teknika, ĉar la elekton de verkoj kaj la decidojn pri presado faris E. K. sin bazanta je financaj eblecoj de libro-eldonejo.

Bedaŭrinde la revaloriĝo de l' franca franko malhelpis disvolvi grandan libro-eldonadon, tial *Literatura Komisiono* malmulte ĝuis jam finajn rezultojn de sia laboro. Parto de eldonitaj libroj estis preparitaj por presado ankoraŭ antaŭ la elekto de nova sekretariaro; ekz. "Etiko", "Je la nomo de l' vivo", "Ŝtato kaj Revolucio".

Estis presitaj nur 2 libroj kontrolitaj kaj preparitaj de nova Literatura Komisiono:

1. "Petro", 2-a reviziita eldono.
2. "Laborkajero al Petro".

La unua verko estis kolektive reviziita kaj zorge plibonigita laŭ dezir-esprimoj de VI-a SAT-kongreso. Ankaŭ la dua verko — Laborkajero — estis speciale verkita laŭ deziroj de VI-a SAT-kongresanoj.

La cetera laboro de Literatura Komisiono estis kontrolo de verkoj kaj ilia kritiko (aprobo, malaprobo, konsiloj pri necesaj korektoj ktp.).

10 verkoj estas jam aprobitaj pro sia temo, sed ili ankoraŭ ne estas alsenditaj por lingva kontrolo (ĉar la verkoj ne estas ankoraŭ fin-preparitaj).

3 verkoj jam estas preparitaj kaj kontrolitaj.

Laŭ enhavo la verkoj proponataj estas plejparte literaturaj.

Preparitaj kaj kontrolitaj: "Rakontoj pri kamparo" (el ukrainia literaturo). "Ruĝa Stelo", de A. Bogdanov — utopia romano.

Promesitaj: "Estis la nokto" k. aliaj rakontoj (el belga prolet-literaturo). "1919", romano de L. Ivn (originala). Unua Utopia romano (originala). "Inter du bordoj", romano de V. Varankin (originala). "Grizaj birdoj", romano de Keleti.

Aliaj verkoj estas je temoj sciencaj kaj pri soci-problemoj.

Preparitaj: "La vojo al scienco de estonto", de A. Fersman. "Pri kontraŭgravediĝaj rimedoj", de A. Fiŝer (originala).

Preparataj: "Pri nutrado", de K. Fröding (originala). "Imperialismo, la plej lasta stadio de l' kapitalismo", de Lenin. "La biblio por kreduloj kaj nekreduloj" de Jaroslavsky.

La kunligo kun SAT-anoj ne estis tro granda. Krom Odessa sekretariaro (3 homoj) kaj kelkaj Odessaj helpemaj K-doj, 15 SAT-anoj interesiĝis pri la laboro aŭ mem partoprenis laboron (verkante, tradukante aŭ kritikante).

Nur 2 K-doj sendis al ni siajn kritik-rimarkojn pri la farita laboro — nova "Petro".

Estis donitaj al ni kelkaj proponoj. Jen la plej gravaj:

1. K-do De Bruin G. P. proponas, ke oni preparu iun verketon pri Radio.
2. K-do 5221 proponas eldoni instrutabelojn, kiuj estu ilustraĵoj al teksto de "Petro".
3. Direkcio de SAT proponas verki revolucian aventur-romanon (ĉu realecan ĉu utopian). Kelkaj paŝoj tiudirekte jam estas farataj.

Sekretariaro de
SAT-a Literatura Komisiono
(Teknika Komisiono ĉe Eldon-Kooperativo).

[1] Vidu n-on 146 de "S-ulo".

NIAJ ELDONOJ

La strukturo de nia Asocio estas tiel elasta, ke ni troviĝas hejme en ajna angulo de la tero, kaj do ni povas eluzi ĉiujn okazojn profitdonajn, kia ajn estu la loko.

Ĝis junio 1926, ni presadis niajn eldonojn en Leipzig, poste en Paris, ĉar ja intertempe falegis la franca franko. Multon ni devis gajni per tiu translokigo de la presado . . ., sed fine tio ne okazis! — pro kio do? — Jen: se ni estus pagintaj *kontante* la fakturojn de la parizaj presistoj, tio estas tuj post aŭ eĉ antaŭ livero de la varoj, la rezulto estus bonega por nia kaso. Tion ni ne povis fari, kaj tamen SAT ne estis senmona: sed la mono kuŝis ĉe nia agentejo en Moskvo, kaj tie oni ne rajtis transsendi ĝin nek al Leipzig nek al Paris. Niaj agentoj multe klopodis por ricevi la eksport-permeson..., sed dume la franko revaloriĝis, kaj kiam ni fine tenis ioman monon el Moskvo, ni devis elspezi nombron duoblan da markoj, ol se ni estus pagintaj tuj je prezento de la fakturoj. Sekve de tiu prokrasto en la ĝiro de la mono, ni malgajnis proksimume 12 000 fr. fr. aŭ 2 000 mk. g., — kio ne signifas, ke la presado en Paris kostis 2 000 mk. pli ol en Leipzig. Ne, la vero estas ke, kalkulante tiun "misgajnon", ni fine nek gajnis nek malgajnis.

En tio nia plano de translokigo neniel pekis, ĉar ja, en nia ideo, temis presigi en Paris nur dum la kurzo de la franca franko estos profita por ni — sed vere ni ne povis antaŭvidi la malfacilaĵojn, kontraŭ kiuj frontis niaj Moskvaj agentoj por ĝiri la monon al ni.

Nun, depost januaro, ni ree ĉion presadas en Leipzig.

Por doni al niaj membroj koncizan sed klaran bildon pri la evoluado de nia libro-fako, ni kronologie citas ĉiun libron de nia fako. La kritikon la membroj facile mem povas fari. En krampoj ni citu la provizon de la pasinta jaro.

Tri verkoj de Tolstoj: Tiu verko estas la 1-a verko eldonita de SAT kaj presita en Polio, en 2000 ekz. Nuna provizo 86 ekz. (210).

Por la Neŭtralismon!: La unua propaganda broŝuro de SAT eldonita en Germanio, 1922. 1923 aperis la dua eldono. Eldonkvanto ĝis nun 4000 ekz. Nuna provizo 35 ekz. (180).

Ni Legu: La unua eldono aperis en la jaro 1923, la dua 1924 kaj la tria 1926. Eldonkvanto ĝis nun 7000 ekz. Nuna provizo 2516 (3000).

Goethe-Faŭsto: Eldonita en jaro 1923. Eldonkvanto 2300 ekz. Nuna provizo 334 (422).

Eklumo en Abismo: Eldonita en la jaro 1923. Eldonkvanto 2200 ekz. Nuna provizo 535 (902).

Dokumentoj de Komunismo: Eldonita 1924. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 655 (988).

Komunista Manifesto: La unua eldono aperis en la jaro 1924 kaj la dua 1925. Eldonkvanto entute 3000 ekz. Nuna provizo 1378 (1538).

ABC de Sennaciismo: Eldonita 1924 kaj la dua eldono aperis 1926. Eldonkvanto entute 3500 ekz. Nuna provizo 1800 (11).

Malgranda Terbiblio: Eldonita en la jaro 1924. Eldonkvanto 1500 ekz. Nuna provizo 785 (870).

Nur Volu: Tiu libreto estas eldonita en la jaro 1924, kiel Krestomatieto de "SR." Eldonkvanto 1000 ekz. Nuna provizo 0 (0). Jam delonge ni intencis reeldoni ĝin, sed pro la supre citita kaŭzoj ni ne povis.

Proletaria Kantaro: Eldonita 1924. Eldonkvanto 3000 ekz. Nuna provizo 2006 ekz. (2067).

Kontraŭ Dio: Eldonita 1925 same kiel Krestomatieto de "SR". Eldonkvanto 1000 ekz. Nuna provizo 6 (235).

Se la sovetiemaj laboristoj estus bone informitaj pri la sukcesoj de esperanto en Sovetio, inter ili la nombro de esp-istoj triobliĝus! Lerte uzu la nacilingvan gazetaron!

La Kemio de la Universo: Eldonita 1925 kiel unua volumo de nia biblioteko. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 993 (1105).

El la Mondbildo de l' nova Fiziko: Eldonita 1925. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1014 (1053).

Petro: La unua eldono aperis 1925 en 10 000 ekz. La dua eldono aperis 1926 en 15 0000 ekz. Do sume ni eldonis 25 000 ekz. de tiu libreto. Nuna provizo 8430 ekz. (2110 de la unua eldono).

Labor-Kajero al Petro: Eldonita 1926 en 10 000 ekz. Nuna provizo 7471 (0). Ŝajnas, ke multaj K-doj ne komprenas uzi ĝin kaj estus rekomendinde, se la Lit. Kom. skribus artikolon pri la aplikado de tiu libreto.

La Morto de Blanjo: Eldonita 1925. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1183 (1330).

Orienta Blovo: Eldonita 1926. Eldonkvanto 1500 ekz. Nuna provizo 1037 ekz. (1228).

En Katenoj de Maljusteco: Eldonita 1926. Eldonkvanto 1500 ekz. Nuna provizo 1208 (1413).

Sekspsikologio: Eldonita 1926. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1305 (1685).

Ruĝo kaj Blanko: Eldonita 1926. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1250 (1621).

Etiko: Eldonita 1926 en Paris. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1242 (0).

Karl Marx, Lia Vivo, lia Verko: Eldonita 1926 en Paris. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1136 (0).

Ŝtato kaj Revolucio: Eldonita 1926 en Paris. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1218 (0).

Je la Nomo de l' Vivo: Eldonita 1926 en Paris kaj povis nur aperi en januaro 1927 pro manko de mono. Eldonkvanto 2000 ekz. Nuna provizo 1341 (0).

ALIAJ ELDONAĴOJ

Insignoj: Sume ni eldonis ĝis nun 4960 grandajn kaj 3630 malgrandajn insignojn. La nuna provizo de la grandaj estas 1911 (2842) kaj de la malgrandaj 1352 (2009).

Krom tio ni eldonis propagandcele poŝtkartojn. Kompreneble tiu varo donas al la Asocio neniun pfenigon da profito, sed nin kontentigas la fakto, ke ili estas bona propagandilo por nia Asocio.

Same ni eldonis ĉi jare 10 000 kovertojn kun la Zamenhofa bildo. Tion ni same faris propagandcele. Ke tiuj kovertoj estas volonte aĉetataj montras al ni la rapida vendo.

Baldaŭ aperos novaĵo, t. e. la ilustritaj poŝtkartoj de SAT. Ni ne dubas, ke ankaŭ tiujn p. k. ni rapide vendos, ĉar je la artista kaj propaganda vidpunktoj ili estas tre taŭgaj.

AKCIOJ DE NIA KOOPERATIVO

Ni ne diru multajn vortojn pri tiu fondaĵo, ĉar ĝia celo estas klarigata en la Jarlibro. Ni simple citu faktojn.

En januaro 1925 ni eldonis 2000 akcibiletojn de la serio A kun valoro de 1 dolaro aŭ ties ekvivalento kaj 3000 akcibiletojn de la serio B kun valoro de 0,5 dolaro. Ĝis la 1. de julio 1926 estas aĉetitaj 649 de la serio A, 64 estas resenditaj al la administracio kiel pagiloj, sekve restas 585 aĉetitaj akcibiletoj kun rento de 166,42 mk. germ. El la serio B oni aĉetis 267, resenditaj estas 22 kiel pagiloj, sekve restas 215 kun rento de 69,51 mk. germ.

Rilate la presejajn obligaciojn ni nur povas diri, ke ĝis nun ni ne povis eldoni ilin. Al tiuj K-doj kiuj sendis al ni monon por aĉeti obligaciojn ni nur povas diri, ke tiuj sumoj estas zorge registritaj kaj tuj kiam la Kongreso estos findecidinta pri tiu nova fako en SAT, ni povos definitive informi la membraron pri tio.

Estas ankoraŭ menciindaj la "Jubileo-Ĉeno" kaj la "Fera Gvardio". Kvankam oni kelkfoje aŭdis malkontenton pri tio, oni tamen ne povas ne laŭdi la oferemon de la K-doj, kiuj iniciatis kaj subtenas tiun monkolekton. Neniu estas devigata mondonaci; sed ĉu tiuj, kiuj ne povas aŭ ne volas monoferi por SAT rajtas riproĉi al la donacemuloj? Verdire SAT ne sukcesus ekvilibri sian buĝeton ĝis nun, se ne troviĝus en niaj vicoj tiaj sindonemaj malavaruloj.

JARLIBRO

Ree ni bedaŭras, ke mankis kunlaborantoj por la preparo de la Jarlibro. Kelkaj K-doj respondis al nia alvoko, sed ili proponis nur sian helpemon por la ajn laboro: ili ne alportis materialon finitan.

Ankoraŭ ni akcentas pri la neceseco enkonduki en la Jarlibron la sistemon de "individua demandilo". En la Jarlibro mem vi legis ĉiujn klarigojn pri tiu plano. Ni deziras ke, en 1928, ĉiu membro indiku al ni la bezonatajn informojn.

TASKOJ DIFINITAJ AL LA EKZEKUTIVA KOMITAO ĈE LA LENINGRADA KONGRESO

a) Fondo de Gazet-Servo: jam farite. (Oni legu la raporton de la gvidanto, K-do *Bässler)*.

b) Elekto de nova Kontrol-Komitato: en n-ro 124 de "S-ulo" ni klarigis kial tiu elekto ne estas farita.

c) Ŝanĝoj en la statuto pri fondo oficiala de SAT-grupoj: pri tiu punkto ni ankaŭ klarigis en n-ro 124 de "S-ulo". Cetere tiu problemo estos ree debatata ĉe la Kongreso.

d) Apliko de nova sektor-sistemo, laŭ la projekto de *Krjukov:* ĝin ni estis pretaj apliki, sed K-do *Krjukov* sendis sian definitivan kart-desegnaĵon dum la presado de la Jarlibro, do tro malfrue por utiligi ĝin ĉi jare. La prokrasto neniel povas malhelpi la prosperon de SAT. Sed estas memkompreneble, ke la 1928-Jarlibro estos prilaborata laŭ la nova sektor-sistemo.

e) Konferenco en 1927 pri aplikado de esperanto en la intern. labor. koresp. —: en la celo efektivigi tiun projekton, ni ekkorespondis kun la iniciatinto, K-do *Drezen* (Moskvo). Sed kredeble la perspektivoj ne plu estas tiom esperigaj kiel dum la VI-a Kongreso, ĉar K-do *Drezen* ne respondis al nia letero. La propono de nia K-do ŝajnas tamen al ni interesa, kaj ni provos en favoraj cirkonstancoj efektivigi ĝin, kondiĉe, ke ni trovu helpantojn.

RAPORTO PRI "SENNACIULO"

de K-do *E. Lanty*

La antaŭaj redaktoroj kutimis en sia raporto statistiki pri la artikoloj represitaj el nia semajna gazeto. Mi mem faris same en raportoj pri la malnova *"Sennacieca Revuo"*. Per tio ni celis pruvi, ke la SAT-organoj bone servas al la Proletaro. Ĉiu K-do certe pri tio jam delonge konvinkiĝis. Tial mi opinias, ke ne plu necesas meti tian pruvon antaŭ la Kongreso.

Cetere, kiuj interesiĝas pri precizaj nombroj, tiuj povas mem statistiki la represitajn artikolojn. Ili nur bezonas foliumi la interkongresan kolekton de "S-ulo" kaj ĉe la rubriko: *Memornoto*, ili trovos la nomon kaj la n-ron de la koncernaj gazetoj.

Mi tamen avertas, ke tiu *Memornoto* neniel povas liveri la ĝustan nombron de represitaj artikoloj, tial ke ne ĉiuj K-doj sendis al la redaktejo la pruvekzemplerojn.

Mi nur starigos du demandojn, al kiuj mi provos respondi:

1. Ĉu la enhavo de la gazeto estas lingve korekta?
2. Ĉu lojale mi agis rilate al la diversaj partioj kaj tendencoj de la bedaŭrinde malunuiĝinta Laboristaro?

Por respondi la unuan demandon sufiĉus, ke mi citu la dirojn de kelkaj kompetentaj esperantistoj. Mi opinias, ke tio ne estas necesa. Ĉiu atentema leganto ja povas konstati, ke mi obeis la deziresprimojn de niaj kongresoj, ke mi zorgis por ke la gazeto estu redaktata laŭ tute Zamenhofa stilo. Sendube ne ĉiuj artikoloj estas same facile legeblaj. Sed tio ne rezultas el malkorekta lingvaĵo aŭ el enkonduko de novaj ne oficialaj esprimoj. La nefacilkomprenebleco kuŝas en la temoj mem. En nacilingvaj gazetoj plej bone redaktataj troviĝas ankaŭ artikoloj, kiuj postulas streĉan atenton por esti ĝuste komprenataj.

Ni enkondukis la rubrikon: "La Lingva Angulo" kaj tie niaj legantoj povis trovi respondojn al siaj demandoj kaj per tio pli perfektiĝi en la scio de nia lingvo. Tiu rubriko estas ĝenerale tre ŝatata de la Legantaro kaj ni devas publike danki al *Fakulo*, kiu malavare bonvolis disponi al laboristoj kelkion el sia lingvoscienca trezoro.

Sendube enŝoviĝis kelkfoje eraroj en tekstoj. Tio okazis, ĉu pro tro rapida redaktado kaj kontrolado ĉe lasta momento, ĉu pro malatento de la kompostistoj aŭ korektistoj. Tio estas preskaŭ neevitebla. Tamen mi opinias, ke lingve "S-ulo" estas komparinda kun la plej bonaj neŭtralaj gazetoj. Kiam ni havos kompetentan redaktoron, kiu povos dediĉi sian tutan tempon al nia gazeto, nedubeble "S-ulo" fariĝos je lingva vidpunkto tute modela gazeto. Al tio ni devas celi. La lingva korekteco de la SAT-organoj estas ja nepra kondiĉo por la daŭra sukceso de nia afero.

Al la dua demando, tute sincere mi povas respondi, ke tio estis mia plej granda zorgo, atenti ke ne enŝoviĝu sur la paĝoj de "S-ulo" insultoj kaj tro akraj kritikoj kontraŭ iu ajn el la gvidantoj de la diversaj laboristaj partioj aŭ sindikatoj. Malfacila estas tiu tasko, mi certigas al vi. Niaj korespondantoj ofte partoprenas mem la luktojn, kiuj okazas inter la diversaj tendencoj kaj kiam ili prenas la skribilon por verki artikolon por nia superpartia, supertendenca organo, ili kelkfoje ne estas en spiritostato sufiĉe taŭga por objektive ties legantojn informi. Ili emas polemiki aŭ sciigi nur la faktojn, kiuj povas domaĝi al la malamika tendenco. Sed ĉiuj insulthavantaj artikoloj iris en paperkorbon, kvankam kelkfoje mi persone emis aprobi la enhavon de la forĵetitaj manuskriptoj.

Ĉu tio signifas, ke en "S-ulo" neniam aperis diskutoj inter la diversaj opinioj? Certe ne. Kaj mi certigas, ke ne estas rifuzataj artikoloj, kiuj pritraktis teorian vidpunkton, ĉu socialisman, ĉu komunisman, ĉu anarkisman. Eĉ aperis artikoloj, kiuj atakas la marksismon, kvankam la granda plimulto el niaj legantoj konsideras tiun doktrinon kvazaŭ biblion! Tamen neniu marksisto riproĉis; ĉiu bone komprenis, ke por trafe defendi sian opinion, oni bezonas ĝuste koni tiujn de la kontraŭuloj.

Sed kiam temas diskuti pri la sintenado, kiun devas havi ĉiu SAT-ano rilate iun aktualan politikan problemon, pri kiu ne interkonsentas la diversaj laboristaj partioj — kion mi diras? — pri kiu en la kadro mem de tiuj partioj okazas akraj malkonsentoj, mi opinias, ke la paĝoj de "S-ulo" ne devas malfermiĝi por tiaj disputoj. La tasko de nia gazeto estas liveri informojn, kiujn ĉiu partiano aŭ tendencano povas utiligi en sia propra partio por tie sukcesigi sian vidpunkton. Rilate al aktualaj politikaj demandoj, la partianoj SAT-anoj simple obeu la decidojn de sia propra partio.

Mi devas ĉi tie insisti, tial ke malmultaj K-doj ĝuste komprenas la rolon, kiun povas ludi esperanto, kiam temas meti ĝin je la servo de l' Proletaro. Estas K-doj, kiuj, konscie aŭ ne, celas fari el SAT mi ne scias kian surogaton de Partio.

Por esti pli facile komprenata, mi citu konkretan ekzemplon. Ĉiu scias, ke la Ĉinia demando estas nun tre aktuala; havas tutmondan gravecon, treege grandan signifon. Pri la ĉiniaj okazaĵoj oni disputas en kelkaj laboristaj partioj kaj sindikatoj. Nu, se en tiuj laboristaj organizoj estus SAT-anoj, kiuj estus ricevintaj pere de esperanto precizajn informojn pri la situacio de la Proletaro en Ĉinio kaj utiligus ilin en la diskutado, mi opinias, ke tio plej bone efikus por propagandi nian lingvon, plej trafe montrus kiajn servojn povas fari SAT.

Ni havas anojn en Ĉinio. Ĉu ili penadis informi la legantojn de "S-ulo"? Bedaŭrinde ne. En la n-ro 140 ni publikigis leteron de K-doj el Ŝanghaj. Sed rimarku, ke ĝia enhavo ne sciigas ion, kion ni jam ne sciis delonge per la ĉiutagaj nacilingvaj gazetoj. La enhavo de tiu letero kaj ĝia tono estas nur agiteca kaj tute similas tiun de partiaj gazetoj.

Mi citis tiun leteron kiel ekzemplon, sed multaj el niaj korespondantoj faras la saman eraron. Ili verkas por "S-ulo" kvazaŭ ili verkus por sia partia gazeto. Tiel ili tute maltrafas la celon kaj montras sian nekomprenemon pri la taskoj de SAT.

La decidoj de niaj kongresoj rekomendas eviti la enŝoviĝon en niaj vicoj de la disputpunktoj, kiuj disigas la Laboristan movadon; sekve mi devis rifuzi sufiĉe da artikoloj[1]).

Mi ankaŭ malakceptis patriotismemajn skribaĵojn, ĉar estas evidente, ke la enhavo de nia gazeto devas pravigi ĝian titolon. La patriotoj (ekzistas tiaj uloj en SAT) povas ja facile utiligi siajn nacilingvajn gazetojn por defendi sian ideologion.

Artikoloj de malprogresemuloj ankaŭ estis formetataj. Kiuj ne komprenas, ke la scienco kaj tekniko estas unuj el la plej potencaj faktoroj de la historia evoluo, tiuj ankaŭ ne komprenas la signifon de la mondlingva movado kaj la rolon de SAT.

La plej granda kvanto da materialo ricevita kaj ne uzita rilatas la rubrikon: "Tra Esperantio". Ni ja povus plenigi la tutan gazeton per la raportoj senditaj pri la propagando de nia lingvo. Ĉiu devas tamen kompreni, ke ni povas enmeti nur la plej sciigindajn faktojn de la por-esperanta propagando kaj ke estus tute neeble raporti detale pri la interna vivo de la grupoj. Cetere tio plej ofte povus interesi nur la grupanojn de la urbo mem el kiu venis la raporto.

Kiel oni vidas, la paperkorbo en redaktejo estas ĉiam abunde provizumata. Mi devas aldone paroli pri la fuŝskribitaj aŭ fuŝverkitaj artikoloj. Ekzistas ja K-doj, kiuj kredeble ne havas pli da estimo por la redaktoro ol plej egoista burĝo por sia lakeo. Ili sendas makulitajn, nelegeblajn, nekorekteblajn manuskriptojn, kvazaŭ redaktoro de esperanta gazeto estus bone pagata servisto, kiu havas kiel taskon netigi la ĉefverkojn de senzorgaj aŭtoroj!... Tiuj fuŝuloj pli kaj pli devos ŝanĝi sian opinion, se ili volas akceptigi siajn skribaĵojn. Mi ne plu konsentas malsanigi miajn okulojn, penante deĉifri hieroglifojn sur makulitaj foliaĉoj.

Oni povus starigi trian demandon, nome, kian valoron havas la enhavo de la jara kolekto de "S-ulo". Respondecon pri tio mi ne akceptas. Ne dependas de Redakcio de gazeto, se ĝiaj korespondantoj scias aŭ ne, verki valorajn raportojn. La enhavo de nia semajna organo povas nur speguli la intelektan valoron de la SAT-anaro mem. Kiam troviĝos en ĉiuj gravaj kulturaj centroj SAT-anoj verkokapablaj kaj laboremaj ne povas esti dubo, ke la enhavo de nia gazeto povos fariĝi pli kaj pli valora kaj interesa. Oni ankaŭ ne forgesu, ke gustoj kaj opinioj estas tre diversaj: kion laŭdas iuj, tion saman mallaŭdas aliuj.

Necesas almenaŭ, ke ĉiu bone komprenu la taskon, kiun povas plenumi "S-ulo". Ĝi devas esti informa, eduka, kultura. "S-ulo" bone informos, se ĝi havos objektivajn kaj sufiĉe klerajn informantojn en ĉiu grava regiono; nia gazeto bone edukos, se ĝiaj legantoj konsentos legi artikolojn, kiuj kontraŭas al ilia propra opinio. (Oni ja povas akiri pensan memstarecon nur se oni studas la diversajn teoriojn, kiuj inter si konfliktas. La SAT-anoj devas esti homoj kapablaj legi la "Biblion" per propraj okuloj.) "S-ulo" bone plenumos sian kulturan taskon se ĝi sukcesos veki ĉe siaj legantoj la deziron senĉese plikleriĝi, ĉiurilate perfektiĝi.

La Kongreso decidu, ĉu mi devas daŭrigi la gvidadon de "S-ulo" laŭ tiu direkto. La Kongreso diru ĉu nia semajna gazeto devas esti sincere, lojale superpartia, aŭ ĉu ĝi devas fariĝi ia malforta kopio, maltrafa imitaĵo de partiaj organoj.

Ĉiu partio pretendas pli bone ol la aliaj defendi la interesojn de la Laboristaro. Ni do faru tiel, ke kvazaŭ parolus la faktoj. Se ni raportas objektive, la legantoj povos utiligi la informojn en nia propagando por sia partio, aŭ por akceptigi sian propran opinion en la kadro mem de sia partio. Kaj se ekzistas en la mondo ia logiko kaj neeviteblo, se devas venki la ĝustaj principoj kaj taktikoj, nu, per nia praktika kaj serioza laboro ni estos helpintaj al tiu venko.

Tiu raporto estas eble iom longa. Mi tamen opinias, ke necesas fari ankoraŭ kelke da rimarketoj.

Ni jam konstatis, ke niaj korespondantoj maltrafas, kiam ili ne atentas pri la fakto, ke "S-ulo" ne estas, ne povas esti partia organo. Alia eraro okazas nemalofte. Estas K-doj, kiuj forgesas, ke "S-ulo" ne aperas ĉiutage, ke plie pasas du, tri, kvar semajnoj post ĝia apero, antaŭ ol la malproksimaj abonantoj ricevas sian ekzempleron. Sekve, informoj aktualkarakteraj estas tute senvaloraj por nia semajna gazeto. Ek-

---

[1]) Mi devas tamen konfesi sufiĉe gravan pekon. En la n-ro 127-128 aperis sub jena titolo: *La sekretario de Profunuiĝo kiel denuncisto,* artikolo, kiu certe ne devus troviĝi sur la paĝoj de „S-ulo". Nur malatento, kaŭzita de troa okupado, igis min peki kontraŭ miaj gvidprincipoj. Almenaŭ tiu artikoleto utilu por montri per fakto la spiritostaton de multaj el niaj korespondantoj kaj pri kiu mi parolas en ĉi tiu raporto. Mi ankaŭ profitu la okazon por danki al la K-doj, kiuj atentigis min pri tiu mia peko.

zemple, se okazas balotoj en iu lando, tuj la rezultoj estas telegrafe sciigataj al la jurnaloj tra la tuta mondo. Se tiuj informoj aperus en "S-ulo", ilin ne povus ŝati la legantoj, ĉar jam delonge ili estas informitaj per siaj nacilingvaj ĉiutagaj jurnaloj. Tamen tiaspecajn novajojn oni sendas al la redaktejo. Niaj korespondantoj devas nepre kompreni, ke taŭgas nur informoj, kiuj estos ankoraŭ aktualaj kaj interesaj kelkajn monatojn post ilia publikigo.

K-do *H. Stay* kredeble bone komprenis la supre diritan. Li iniciatis la rubrikon: "Tago el mia vivo", kaj ĝi trovis bonan akcepton ĉe la Legantaro. Nedubeble tia kadro de temo povas ebligi la sciigon de tre interesaj faktoj pri la vivmaniero kaj vivkondiĉoj en diversaj partoj de l' mondo. Bona pritrakto de tia temo postulas almenaŭ unu nepran kondiĉon: la sincerecon. La K-doj devas skribi kvazaŭ ili rakontus pri sia vivo al iu intima amiko.

Espereble alia K-do iniciatos ekzemple jenan similan rubrikon: "Mia buĝeto". Sincera pritrakto de tia temo liverus sufiĉe klaran bildon pri la vivkondiĉoj de la SAT-anoj en diversaj landoj.

Se K-doj volus ankaŭ rakonti kiel funkcias ilia sindikato, aŭ la loka laborista kooperativo, aŭ la kleriga rondo, la partia ĉelo, la agita sekcio ktp. ktp., nedubeble ili sukcesus fari originalan kaj interesan laboron. Sed la sensaciaĵoj estu for! Ne per tiaj sciigoj oni povas bone kompreni la moron, la kutimojn, unuvorte la veran situacion ekzistantan en iu regiono.

Jam delonge mi instigis letere kelkajn K-dojn, ke ili verku mallongajn monografiojn pri sia urbo aŭ regiono. Kelkaj promesis kaj... ni atendas la plenumon de la promesoj.

Restas multo dirinda pri la demando, kiel fari el "S-ulo" organon, kapablan veki la intereson ĉe la multnombra (almenaŭ 20 000) laboristaj esperantistoj, kiuj ekzistas en la mondo. Ni nepre devas trovi aranĝon, programon, kiuj tute malsimilas al tiuj de la nacilingvaj gazetoj, kaj kiuj kapablas interesi la varbotojn. Se tion ni ne sukcesos atingi, neniam nia movado estos firmstara kaj evolukapabla.

Antaŭ dek monatoj ni invitis la legantojn, ke ili diru sian opinion pri la enhavo de "S-ulo". Ni ricevis 71 respondojn. Nur 4 estis senditaj je la nomo de grupo, post diskutado pri la demando. Tio ne sufiĉas por koni la ĝeneralan opinion de la Legantaro. La kongreso devos larĝe debati pri nia gazeto. Necesegas, ke ni trovu rimedojn por akceli la ritmon de varbado.

Nia administranto jam raportis pri la nombro de abonantoj. Estas ja vere, ke ĝi atentinde pligrandiĝis dum la jaro. Tamen ĉu ne estas plorinde, ke nur la duono da SAT-anoj abonas la oficialan organon de SAT? Tia situacio estas nenormala. Nia movado estus ja multe pli forta kaj firmstara, se la nombro de abonantoj al "S-ulo" superus tiun de SAT-anoj. Ĉiu devas forte konscii pri tio.

Se "S-ulo" ne taŭgas ni devas ŝanĝi ties gvidadon; sed se la gazeto havas la ŝaton de la granda plimulto da legantoj, kiel oni povas supozi laŭ la respondoj ricevitaj al nia enketo, necesas, ke ĉiuj streĉu la fortojn por konstante plialtigi la nombron de abonantoj.

Ĉu nia admono estos atentata? Aŭ ĉu ni devos perdi la kuraĝon pro nesufiĉe bona rezulto de niaj penoj?

Raporto pri "Sennacieca Revuo" ĝis nun ne atingis nin. Same dirite pri "La Lernanto".

KONKLUDO

Kamaradoj, kun vi ni ekzamenis la plej ĉefajn erojn de nia SAT-aparato, ni revuis la faktojn, kiuj bone aŭ malbone influis nian movadon, ni skizis la paŝojn de nia Asocio depost la antaŭa Kongreso. Kaj kun ni, vi certe plezure konstatos, ke nia afero neniam prosperis tiel, kiel nunjare. Ni varbis *1703* novajn anojn; ni varbis *583* novajn abonantojn al nia semajna organo; ni starigis kaj funkciigas *"Esperanto-Servon"*, kiu jam faris bonan laboron, kiel atestas la raporto de ĝia gvidanto, K-do *Bässler;* ni eldonis *3* gravajn librojn; kaj kelkaj ampleksaj manuskriptoj estas jam prilaboritaj de nia Literatura Komisiono kaj pretaj esti liverataj al la presistoj, tuj kiam nia "Financministro" tion permesos.

Ni plie multe cerbumis kaj klopodis pri starigo de propra presejo. Nun la afero maturiĝas kaj ni esperas, ke el la debatoj, kiuj okazos dum la Kongreso, elvenos ĝustaj direktoj laŭ kiuj ni daŭrigos la klopodojn.

Ĉu ni faris ĉion farindan kaj farendan? Certe ne. Ni faris nur ĉion fareblan. Kaj konklude ni profitu la okazon por diri, unu fojon pli, ke SAT ne devas fariĝi burokrata aparato. La membroj devas havi iniciativon; ili mem estas la sango, la karno, la forto de nia Asocio. Oni nur rajtas postuli de la Centro, ke ĝi *ebligu* al ĉiu SAT-ano fari bonan laboron; ke ĝi liveru por tio taŭgajn laborilojn.

Ĉu la Jarlibro taŭgas? Ĉu "S-ulo" bonas? Ĉu niaj aliaj eldonaĵoj valoras? Ĉu nia servaparato bone servas?

Se la SAT-anoj respondas jese al tiuj demandoj, ni daŭrigos fari nian eblon por plibonigi, plikreskigi kaj plivalorigi nian entreprenon. Se ili respondas nee, restos al ni nur transdoni la oficon en aliajn manojn.

Ni volas ankoraŭ aldoni kelkajn vortojn. Nia raporto al la VII-a Kongreso montras evidentan progreson de nia movado. Kaj ni jam povas antaŭvidi la tempon, kiam ni povos malkaŝe diri al la gvidantoj de ĉiuj laboristaj partioj kaj sindikatoj la jenon:

"Jam de longa tempo ni invitas vin ĉiujare, ke vi venu ĉeesti nian kongreson por tie vidi proprokule, por aŭdi proprorele kiel povas simplaj, plej diverslandaj laboristoj bone interkompreniĝi sen helpo de tradukistoj, facile kaj rapide diskuti ĉiujn temojn, kiuj interesas la Laboristaron tutmondan. Nia SAT-aparato liveris sufiĉe da pruvoj, ke ĝi utilas al la Proletaro. Malgraŭ tio vi daŭrigas ignori nian movadon; vi daŭrigas elspezi multe da mono por eldoni la samajn revuojn kaj librojn en multaj lingvoj; vi daŭrigas kongresi en ia babela atmosfero; vi estas blindaj kaj surdaj; vi ne atentas la racion sur kiu sin bazas nia mondlingva movado; sekve vi estas nekuraceblaj rutinemuloj, kiuj perfidas la interesojn de la tutmonda Laboristaro."

Jes ja ni jam rajtus tiel paroli al la gvidantoj de la laborist-organizoj. Sed tamen SAT ne estas ankoraŭ sufiĉe potenca, sufiĉe multanara kaj sekve sufiĉe aŭtoritata por diri nuntempe tiajn ĝustajn vortojn.

Ni nur volas atentigi la K-dojn pri la graveco kaj taŭgeco de la ilo, kiun ĉiuj kune ni forĝas. Necesas ne ripozi; necesas ke ĉiujare niaj Kongresoj notu novan progreson por ke, en pli malpli proksima tempo, SAT povu aŭtoritate admoni la rutinemajn gvidantojn de la Laboristaro.

Ni devas ĉiuj firme konvinkiĝi, ke la finfina liberiĝo de nia klaso povos okazi nur laŭ tutmonda skalo. Sekve nia laboro ne estas malpli necesa kaj urĝa ol tiu, kiun faras aliaj K-doj en partioj, sindikatoj aŭ kooperativoj. Ni ne estas utopiuloj kaj revuloj; ni eĉ povus prave aserti, ke ni estas oportunistoj, tial ke ni klopodas por meti oportunan ilon en la manojn de la bezonantoj.

De 12.—16. de aŭgusto 1927 okazos en Lyon (Francio) la

VII-a Kongreso de SAT

SAT-anoj, multnombre ĉeestu la VII-an! Aliĝu tuj! (Vidu la specialajn kongres-komunikojn.)

VII-a Kongreso de SAT

Lyon (Francio)

12.—16. aŭgusto 1927

6-a Komuniko

Kongresejo. — La kongreso okazos en la salonego "Emile Zola" de kooperativo "*L' Unitaire*", 127, rue Boileau, Lyon VI.

Kongreskomitato. — Prezidanto: K-do Marcel Roux, 90, rue Boileau, Lyon VI (Francio) al kiu oni sendu aliĝilojn, leterojn, monon, ktp.

Kotizo. — Egala al SAT-kotizo, sed ni dankeme akceptos plian monon, kiun bonvolos donaci aliĝintoj por ebligi plej bonan aranĝon de la kongreso.

Pago. — Per naciaj monbiletoj aŭ ĉeko en registrita letero. Francianoj prefere pagu al K-do Léon Chaussade, 64, rue de Macchabées, Lyon V. (*Chèque postal:* Lyon 7521). Perantoj kaj agentoj kiuj kolektis la kotizojn, bonvolu senprokraste pagi al la komitato; nur valoras la aliĝiloj akompanataj de la mono.

5-a listo de aliĝintoj

129.	K-dino	P. Josset, Paris	9623
130.	K-do	Gaston Louis, Paris	9624
131.	„	M. Dessoit, Paris	7767
132.	„	M. Diendonné, Vaudelainville	9618
133.	K-dino	J. Harries, Leicester	7602
134.	„	Cicely Osmond, London	9896
135.	K-do	Max Görner, Schönbach	6271
136.	„	Oskar Grimm, Stuttgart	929
137.	„	F. Kirschmayer, Stuttgart	6741
138.	„	H. Nonnenmann, Stuttgart	511
139.	„	A. Scheel, Stuttgart	1919
140.	„	G. Schneider, Stuttgart	1391
141.	„	H. Dolde, Stuttgart	—
142.	„	F. Martin, Stuttgart	512
143.	„	R. Eckert, Stuttgart	7308
144.	„	A. Just, Stuttgart	554
145.	„	F. Mayer, Stuttgart	3030
146.	„	G. Paatz, Stuttgart	553
147.	„	M. Schärm, Stuttgart	6344
148.	„	O. Laumann, Stuttgart	—
149.	„	A. Brockmann, Stuttgart	9968
150.	„	H. Schubert, Duisburg	7037
151.	„	E. Beckers, Velbert	8769
152.	K-dino	M. Beckers, Velbert	9947
153.	K-do	O. Groves, Derby	7553
154.	„	V. Varankin, Tver	1116
155.	„	A. Nicolle, Semur en Auxois	3489
156.	„	M. Harmsen, Aalsmer	5679
157.	„	E. Cacouault, Antibes	283
158.	„	E. Belle, Romans	1992
159.	„	X., X.	77
160.	„	F. Azorin, Cordoba	3681
161.	„	J. Berger, Cordoba	5853
162.	„	R. Lugue, Cordoba	7607
163.	„	H. Ward, Burnley	6314
164.	„	J. Flower, London	3398
165.	„	R. Pförtner, Sebnitz	6707
166.	„	R. Kasparek, Decazeville	7559
167.	K-dino	M. L. Pasquier, La Brosse	9620
168.	K-do	E. Marchand, Mégève	6947
169.	„	L. Balajev, Niĵni-Novgorod	4312
170.	„	V. Piskunov, Niĵni-Novgorod	5432
171.	„	Bredermann, Pfauhausen	2429
172.	„	A. Lebedev, Tver	960
173.	„	G. Sevak, Erivan	4644
174.	„	C. V. Simpson, Leeds	7877
175.	„	J. Wolff, Köln a. Rh.	3082
176.	„	L. Cierpka, Köln a. Rh.	2175
177.	„	C. Richter, Leipzig	125
178	K-dino	F. Bässler, Leipzig	2276
179.	K-do	H. Künzel, Oelsnitz	3111
180.	„	K. Epperlein, Altenburg	4078
181.	„	Belutti, Wattens	10003
182.	„	J. Habert, Sucy	55
183.	K-dino	C. Roux, Charenton	7016
184.	K-do	P. Mérigot, Courbevoie	5752
185.	K-dino	L. Peel, Liverpool	3210
186.	„	M. Carey, Liverpool	1170
187.	K-do	S. Artemjev, Nalĉik	1080
188.	„	A. Ullmann, Essen	7548
189.	„	J. Krestanoff, Stara-Zagora	826
190.	„	P. Neubert, Marl	7978
191.	K-dino	A. Erlich, Riga	5806
192.	K-do	A. Krastin, Riga	3684
193.	„	H. Schmutz, Allschwil	4472
194.	„	K. Deutschle, Basel	3477
195.	„	A. Rehmann, Basel	4473
196.	„	E. Deckwerth, Radeberg	9865
197.	„	E. Bräuner, Erfurt	6876
198.	„	R. Hermann, Gera	5955
199.	„	F. Ohnivas, Meissen	5496
200.	„	F. Gerboth, Dortmund	7729
201.	„	G. Kellner, Dortmund	7162
202.	„	A. v. d. Heid, Dortmund	61
203.	„	H. Kaufmann, Dortmund	10064

Eldonaĵoj. — Serio da 20 belegaj ilustritaj poŝtkartoj: 4 fr. fr. (por francianoj: 3,25 fr).

Franclingva 120-paĝa ilustrita gvidlibro kaj urbplano: 2,50 fr. fr. (francianoj: 2,25 fr.)

Kosto[1]**) de manĝoj kaj de hotelĉambroj.** — Matenmanĝo: 2 fr.; tagmanĝo: 10 fr.; vespermanĝo: 10 fr.

Hotelĉambro, ponokte: 18 fr.

Tiuj prezoj estas maksimumaj, sed ni konsilas al K-doj profiti gravan rabaton konsentitan de hotel- kaj restoraciestroj al K-doj antaŭpagantaj la koston de manĝoj kaj la luon de ĉambroj laŭ jena tabelo:

Tag- kaj vespermanĝo (ambaŭ): 11 fr. potage aŭ 14 fr. (por tiu sumo la manĝajoj estas pli ampleksaj kaj bongustaj).

Hoteloj: unulita ĉambro, por 1 persono: 12 fr.; por 2 personoj: 14 fr.

Sendi la monon laŭeble antaŭ la 8. 8. 27 al ĝen. sekr.: K-do Louis Gros, 22, rue Creuzet, Lyon VII (Francio) kiu eventuale estas preta respondi ĉiujn restaddemandojn. Skribu je kioma horo vi alvenos kaj kiom da tagoj daŭros via restado en Lyon.

Al K-doj pagintaj kiuj ne ĉeestos la kongreson, la mono estos tuj resendita (la 20-an de aŭg.).

Komitatdejorado[2]**).** — La 10-an, 11-an kaj 12-an de aŭg., de 9-a ĝis 11-a, kaj de 14-a ĝis 17-a, la komitato dejoros en la kongresejo kaj en la sidejo de Esp. Lab. Grupo, 39, cours Morand.

Fakokunvenoj. 1. — Studentoj: K-do Charles Despeyroux, Faculté des Lettres, Lyon VII (Francio).

2. — Ruĝfrontbatalantoj kaj komunistoj: K-do Oscar Brebant, 39, rue Paul Bert, Lyon III (Francio).

3. — Edukistoj: K-do Marcel Boubou, 96, rue Saint-Marceau, Orléans (Francio).

Ĉu SAT-anoj radiistoj, liberpensuloj, sportuloj, ktp. ne emus diskuti en speciala kunveno pri siaj fakaj temoj? Fakestroj rilatu kun la komitato, kiu povos lui apartajn salonojn.

Propagandkunvenoj. — Marde 16-an de aŭg., vespere, estos organizita internacia kunveno. SAT-oratoroj sciigu sian konsenton alparoli.

La grupo de St. Etienne profitos la VII-an kongreson por organizi kunvenegon, merkrede 17-an de aŭg. Sin turni al K-do J. Rival (38, rue de la Paix, Saint-Etienne, Francio).

Same faros la grupo de Grenoble ĵaŭde, 18-an de aŭg., kiu krome invitas kongresanojn partopreni ekskurson en ĝian urbon kaj alpan montaron. Informojn donas K-do P. Ragault, 86, cours Berriat, Grenoble (Francio).

Lastfoja atentigo. — K-doj, ne forgesu reklami en viaj profesi- aŭ partiorganizoj kaj ties organoj pri esperanto kaj la VII-a kongreso de SAT.

Ni ne preterlasu tian ravan propagandokazon, kia estas SAT-kongreso, por nia movado. Post konstato de atingitaj rezultoj, Laboristaro tutmonda ekkonscios pri la utilo kaj servoj de internacia lingvo.

La komitato faros ĉion eblan por faciligi la restadon en Lyon de SAT-anoj; ni esperas, ke aliĝoj amase trafos nin sekve de ĉi tiu fina alvoko. Eĉ sendu al ni sian kotizon, K-doj kiuj ne estas certaj pri partopreno en nia kongreso. Ili tiel helpos nin solvi la gravan financan flankon de la afero.

Ni denove petas K-dojn relegi la lastan parton de la 3-a komuniko kaj ĉiu penu por ties efektivigo. La VII-a estu vasta kunveno de rajtigitoj de l' tutmonda Laboristaro!

Ĝis baldaŭ, K-doj, ni fratece prezentas al vi la manojn.

Komisiite de l' Kongreskomitato:
La prezidanto: *M. Roux.*

[1]) Usona dolaro valoras 25,50 fr. fr.

[2]) Notu, ke la adreso de la Prezidanto estas nur poŝta, sed ne loĝeja.

Prikongresaj proponoj kaj diskutoj

Propono n-ro 2

Ĉar sonas malbone "*Sennacieca* Konsilantaro de *Sennacieca* Asocio Tutmonda", S. K. nomiĝu de nun "Ĝenerala Konsilantaro", kio estas pli oportuna kaj pli normala.

Propono n-ro 3

SAT ne plu aperigu en la Jarlibro plenan adresaron de *ĉiuj* membroj. Estu presataj *nur la adresoj de SAT-grupoj, SAT-perantoj, kunvenejoj* kaj aliaj specialaj adresoj por apartaj celoj. Estas enpresebla ankaŭ adresaro de korespondemuloj, sed nur pagate (kun ĉiuj detaloj laŭ la enketo).

V. Polakov (1515), N. Nekrasov (1520).

Propono n-ro 4

"*Sennaciulo*" (8-paĝa) aperu *duonmonate* je duona prezo nuna.

"*Sennacieca Revuo*" fariĝu plimultpaĝa (do ankaŭ pli kara) kaj enhavu novan rubrikon, kiu entenus artikolojn ne plu akcepteblajn por "*Sennaciulo*" ekz.: filozofi-socia rubriko kun teoriaj artikoloj).

SAT-anoj: 155, 6953, 7296, 8778, 2000, 9106, 8274, 6438, 7295, 5895, 2446, 7297, 7293, 8100, 8098.

Propono n-ro 5

Oni ŝanĝu la nomon de "Ekzekutiva Komitato" je *Plenumkomitato. (1897).*

Propono n-ro 6

Numeroj de niaj membrokartoj ne respondas efektivan staton de membraro. Restas multe da "malplenaj" numeroj. Ĉar ĉiu SAT-ano ŝatas sian SAT-aĝon (laŭ grandeco de numeroj), oni ne povas doni malaltajn (vakajn) numerojn al novaj anoj.

Do restas nur ŝovi malantaŭen ĉiujn numerojn. Tiam nenies "aĝo" suferos kaj malplenaĵoj estos forigitaj.

Administracio anoncu poparte la ŝanĝitajn numerojn en "S-ulo" kaj ĉiu mem korektos sian membrokarton. (5199.)

Pri la propono n-ro 1

La ĉi subaj 19 SAT-anoj el la 22 kunvenintaj la 27. 6. 1927 en la Pariza Laborborso por diskuti pri la statutŝanĝoj proponitaj de la Ĉita-a grupo konsiderante:

1. ke la ĉefa celo de SAT estas kutimigi sian anaron kaj la tutmondan Laboristaron al sennacieca pensmaniero, labori por kiel eble plej nepra sennaciecigo de la spirito;
2. ke ĉia laŭloka deviga organizo intensigas la kontraŭbatalendan influon de la medio loka;

3. ke kunlaborado de samlokaj SAT-anoj estas utila por la funkciado de praktikaj servoj;
4. ke la nuna statuto ne malpermesas organizi unu aŭ kelkajn grupojn en iu ajn loko;

malaprobas la proponon de la Ĉita-a grupo.

SAT-anoj: 5752, 7359, 5881, 10 053, 7519, 50, 24, 8695, 2043, 741, 9624, 9623, 7767, 3756, 1381, 6190, 6408, 5892, 23.

DEKLARO

La SAT-anaro de *Kremenĉug* kaj *Krjukov ap. Dnepro,* kunveninte la 27. 6. 1927, decidis aliĝi al la propono de l' grupo *Ĉita* pri enstatutigo de SAT-grupoj. Ĝi postulas, ke la demando *estu* post la Kongreso *decidota* per ĝenerala voĉdonado eĉ en tiu okazo, se la Kongreso *ne estus* aprobinta la proponon. *V. Kolĉinski,* sekretario de l' ĝenerala kunveno de SAT-anaro Kremenĉuga kaj Krjukova.

Pri Program-projekto kaj Grup-organizo

La diskutado estiĝinta en la paĝoj de "*S-ulo*" pri la programo kaj pri la grup-organizo, montras, ke nia Asocio estas atinginta tian epokon en sia evoluado, en sia kresko, en kia estas necese profunde esplori la vojon jam iritan.

Ni jam konscias, ke el la poresp-a propagando naskiĝis la perfakta utiligado de la lingvo. Ni vidas la fakajn kvazaŭ subkongresojn flanke kaj samtempe ĉe la universalaj. En tia periodo do naskiĝis nature la lab. esp-o-movado. Dum sia propaganda laboro ĝi, kiel la esp-o-movado ĝenerale, bezonis kaj bezonas du propagandilojn, nome, la poran kaj la peran. Sed ni estas devigataj nun konstati, ke tiuj du iloj estas tute nedisigeblaj. Nia Asocio, nia movado, progresas dank' al sia pera propagando. Do la pora propagando estas farata pro tia pera agado.

Ni do analizu la evoluon jam faritan de SAT. De sia fondiĝo ĝis nun, SAT estas sin bazinta sur izolula organizsistemo, tiel donanta plenan izolulan liberecon al siaj membroj rilate al agadkampo. Ni vidas, ke la izolula organizsistemo estas firme enplantinta ĉe la Proletaro la lingvon esp-o. Restas tamen ankoraŭ multo farota kaj el tiu konstato ni vidas la naturan emon al gruporganizado. Alivorte, nia movado surprenas sur sin definitive socian econ: ĝi fariĝas parto de la lab. klasmovado; fariĝas unu el la iloj de ĝi. La emo al gruporganizo korespondas al la evolua periodo nun atingita; al la deziro, la postulo, de pli vasta, pli intensa, kaj pro tio, komuna laboro.

Konstati ni ĉi tie tamen devas, ke per la iom-post-ioma malapero, malraciiĝo, de la izolula organizsistemo, kaj per la verŝajne jam garantiita enstatutiĝo de la grupa, stariĝas samtempe antaŭ ni tre grava problemo: nome, kiel plej bone kaj facile rapidigu la formalaperon de la naciaj lab. esp-o-organizoj? (Ke tia problemo jam agitadis la kapojn de aliaj membroj, pruvas la artikolo de *Iuelie* en "S-ulo" n-ro 140. Mi ne intencas citi el ĝi, sed mi atentigas pri aludo al nacilingvaj kaj esperantlingva *aparatoj. Notu kaj pripensu bone la vorton aparato.)* Estas memevidente ke, se SAT starigos grupsistemon — kaj ĝi ne povas ne stariĝi — la supre menciita problemo postulos urĝan kaj logikan solvon. (Komprenu bone la signifon de la dua paragrafo.) ... Ni pli proksime ekzamenu la problemon: la naciaj organizoj ekzistis antaŭ ol SAT. Ili propagandis *por* la lingvo. Tia propagando kristaliĝis finfine en SAT-on. La lingvo estas historia fakto ĉe la Proletaro: ĝi estas uzata de la Proletaro por ĝia klasbatalo. *SAT nun memstare faras la por-esp-an propagandon el sia per-esp-a laboro. Vidu la memornotojn en "S-ulo".* Ĝi eldonas lernolibron *Petro* kaj la legolibron "*Ni Legu*" kiel lingvolernilojn, plene montranta, ke oni instruipovas la lingvon per la lingvo mem. Ni ne enŝovu strute en sablon la kapon kontraŭ tiu fakto. *La lingvo disvastiĝadas nun sole per la pera propagando*[1]*). La "problemo" ĉe SAT pri "sia rilato" al la naciaj societoj nur povas esti solvita per ties entuta formalaperigo.* Ni estas atingintaj tian periodon en la historio de la civilizacio en kiu ni posedas la rimedojn por renversi kondiĉojn ne plu al ni taŭgajn, se ni scias kiel tiujn rimedojn uzi. Ni vidas, ke organizo, ne gravas kia, ludinte ian gravan historian rolon, *malemas foriĝi.* Tiel ĝi fariĝas baro al progreso plua. Tiel ĝi rompas al si la dorson. Tamen, ni nun povas rapidigi, laŭ daŭre kreskanta grado, la historian evoluon, kaj tio, memevidente, donas al ni la rimedojn, krom la historia rajto, por *rompi* la dorson al ne plu necesa organizo. (Mi ne deziras kvazaŭ ofendi la anojn de l' naci-organizoj per miaj diroj: mi konsideras la problemon el la historia, el la scienca vidanguloj; mi vidas ĝin el la lumturo de l' Marksismo, kaj deziras, per mia modesta kontribuaĵo, doni kvazaŭ orientiĝon al la problemsolvo.)

Do, la natura paŝo el la izolula en la grupsistemon starigas al ni ĉi tiun praktikan problemon. La pravan solvon mi estas elmontrinta. Se ni ne solvos ĝin, stariĝos malamikeco inter SAT kaj la land-asocioj. Se SAT-membroj aniĝus ankaŭ la land-asocion, do, stariĝus ĉe ili la neceseco cedi al la disciplino de du organizoj. Tia situacio estus ĥaosiga, estus situacio absurda, precipe tiam, kiam la rilatoj inter la du organizoj pliakriĝos. Ke ili pliakriĝos estas evidenta el la fakto, ke la SAT-grupoj mem surprenos sur sin la instruadon de la lingvo, ĉar la propagando farata de SAT dank' al ĝia perlingva laboro, necese kaj logike devigos al ĝiaj membroj mem, ke ili instruadu la lingvon. Eĉ nun SAT-membroj instruas la lingvon kaj jam ekzistas, laŭ mia propra scio, unu regiona monata SAT-informilo[2]). Do, analizante tiajn faktojn tiamaniere, ni povas vidi tutklare la vojon laŭ kiu ni devos de nun antaŭen- kaj suprenmarŝi.

La grupoj, memkompreneble, entenos, dum sia ekzisto, diverstendenculojn. Ni jam spertas tion. La komuna lingvo-intereso nuntempe kunligas ilin, kaj estas ĝojige, ke tiom da homoj havantaj tian grandan ideologian konflikton inter si, arde argumentegas pri siaj propraj ideoj, arde vorte inter si bataladas, kaj finfine amike parolas pri lingvodisvastigrimedoj.

Nu, la ekzisto de *grupo* estas multe pli grava ol la ekzisto de *izolulo*[3]*);* ĝi montras definitive evolupaŝon. La izolula organizsistemo nature produktis la sektor-sistemon. La sektoroj estas arbitre fiksitaj, kiel landlimoj. Ili estas fantaziaĵoj. Tamen, ili helpis

[1]) *Tio estos eble ĝusta post 10 jaroj, sed ne ankoraŭ nun. Ne estas danĝere anticipi sur la teoria kampo, sed sur la praktika, tio povus tre domaĝi nian movadon.*

[2]) *Necesas rimarkigi, ke nia K-do tre subjektive prezentas la problemon. Estas ja vere, ke li kaj kelkaj SAT-anoj en Britio celas detrui BLEA-on; sed tio ne pruvas, ke tia dubinde prava laboro estas farata grandskale kaj en ĉiuj landoj.*

[3]) *Jen ankoraŭ neĝusta prezento de la faktoj. Se la aniĝo al SAT estas individueca, tio ne signifas, ke la SAT-anoj estas izoluloj en nia urbo. Se ekzistas tie lab. esp.-grupo ili havas la moralan devon partopreni ĝian laboron. Kiam ili propagandas aŭ instruas nacilingve, aŭ kiam ili utiligadas esperanton praktike, ili uzu, en la kadro de la Grupo, respektive nacilingvan aŭ esperantan aparaton. Nur se estus pruvite kaj de ĉiuj konsentite, ke la nacilingva aparato superfluas, la vidpunkto de nia K-do estus ĝusta. Sed, ni ripetas, ŝajnas, ke li tro anticipas.*

al la kreo, eble, de tia eksternacia, sent-, pens-, kaj agadkapablo pri kiu oni parolas. La grupsistemo, se oni plene kaj ne stulte akceptos ĝian signifon, anoncas la forigon de la sektor-sistemo. Kial? Pro tio, ke la starigo de grupoj en donita lingvo-regiono montras, ke ili federaciiĝos[1]) por pliintensa laboro. Estus ridinde plu priatenti la sektorojn en tiaj kondiĉoj. Oni ne naciiĝus pro tio — precipe oni konsideros ke ĉiu revoluciulo estis sennaciulo[2]) antaŭ ol li lernis esp-on! (Por pli da detaloj pri la sektoroj relegu mian skribaĵon en "S-ulo", 1-a jaro, n-ro 35, 28. 5. 25 "Kiel plifortigi la SAT-vicojn?")

En tia supre-menciita artikolo mi montris ankaŭ eĉ tiam ke SAT devos starigi grupsistemon. La pli grava periodo en la ekzisto de nia Asocio, turnas ĉirkaŭ tiu ĉi problemo. Tamen estos ankaŭ necese denove alporti mense la membrojn al plialta evolupunkto, kiun ni ankaŭ plimalpli baldaŭ atingos. Tion ni rajtas fari, por ke la nuboj kaj duboj ambaŭ forestu, for el niaj kapoj. Ni scias, ke tendencoj varias laŭ politika evoluo. Bedaŭrinde por nia klaso ili troviĝas. SAT estante nepolitika organizo, devis gardi ĉe sia gazetaro, ke la disputpunktoj ne sin entrudu. Ni devas nun konservi la unuecon ĉe la membraro, por ke la lingvo trafu nian samklasanaron. Sed raciaj homoj ni estas: mi scias, ke disputpunktoj ne povas esti *forigitaj* per kvazaŭa subpremo. Se oni subpremas unuloke furunkon, ĝi nepre aperas aliloke. Same pri disputpunktoj interne de SAT: oni ne permesas ilin ĉe la gazetaro, tamen ili konkretiĝas aliforme. Kie? Kiel? *En la sekcioj per kunligiĝo, per asimiliĝo, per la kunalveno de sampensantoj.* Kion do tio montras? Kion do tio pruvas? Tio montras kaj pruvas ke SAT mem plenumas sian historian rolon; ke ĝi estas kondukanta la lingvon en la proletan vicaron; ke la diversaj tendencoj, *jam, eĉ en la infanecperiodo de la grupsistemo,* mem komencas sin organizi por la uza disvastigado de esp-o. Tio montras ke SAT mem formalaperos ĉe la pli-kaj-plia disvastiĝado de la lingvo. Aperos tendencaj gazetoj. Ili inter si baraktos politike tiel kiel faras nun la nacilingvaj (tio estas, kompreneble, sen konsidero miaflanke *nun, ĉi tie,* pri la disvolviĝo, maturiĝo, de la politika movado mem). Tia intersia barakto, kaj nur ĝi, kondukos la proletan movadon al la solvo de la pricela kaj pririmeda luktado kiu nun ĝin disigas.

Alivorte, SAT estas la trabaro per kiu ni enmetas en la kapojn kaj sur la langojn de nia samklasanaro la lingvon esp-o. Dum ni iras de etaĝo al etaĝo tion farantaj, ni plifortigas kaj plialtigas nian SAT-trabaron — kaj post la fina celatingo; kiam la lingvo efektive eniras la diverstendencajn rondojn kaj estos larĝe uzata, tiel fariĝinte grava socia faktoro, SAT, kiel organizo, kiel trabaro servinta la konstruadon de socie grava konstruo, devos mem sian trabaron dismeti kaj forporti en la truon de l' Histori'; devos mem kun ĝi enmarŝi — kaj entiri post si tiun truon[3]) ... *D. Sheriff (1100).*

[1]) *Oni rimarku kiom stranga estas la rezonado de la aŭtoro: li volas detrui la nun ekzistantajn nacilingvajn asociojn kaj jen li jam antaŭvidas, ke la grupoj federaciiĝos laŭ lingvo-teritorio. Kio sekve estos ŝanĝita krom la nomoj, kaj krom tio, ke SAT perdus sian sennaciecan karakteron?*

[2]) *Fantazia, arbitra aserto. La legado de nacilingvaj revoluciaj organoj povas ĉiutage liveri pruvon por rifuti tian aserton.*

[3]) *La detruemo de nia K-do estas tiom arda, ke li ne povas kontentiĝi per sia nuna detrulaboro kontraŭ BLEA. Li jam pensas pri la momento, kiam li komencos la detruadon de SAT. Apenaŭ naskiĝis la infano, jam li mendas la ĉerkon.*

Kiam nia Asocio estos plenuminta sian praktikan taskon, pri kiu parolas K-do Sh., ĝi devos ja difini al si alian ĉefan taskon aŭ formalaperi. Sed ŝajnas, ke nia K-do vidas tre mallarĝe la historian rolon de SAT

kaj ĝian edukan taskon. Estas tute nevere, ke ĉiuj revoluciuloj estas ankaŭ sennaciuloj. Mi eĉ opinias, ke inter la SAT-anoj mem troviĝas malmulte da tiaj uloj... Kiam esperanto estos grandskale uzata de la laboristaj partioj kaj sindikatoj; kiam ni ne plu riskos kompromiti nian lingvon, per starigo de politika programo, kiu povus kontraŭi tiun de kelkaj laboristaj partioj, tiam SAT povos difini al si sennaciisman politikon. Nuntempe nia sennaciismo povas kaj sekve devas nur rilati al nia organiza strukturo, al nia interna asocia vivo. Estonte nia sennaciismo povos eksteriĝi, eĉ malkaŝe deklari militon al la internaciismo. — —

Sed mi ne imitu K-don Sh. per troa anticipo.

Eble nia K-do ne kontentos pro miaj piedpaŝaj rimarkoj. Almenaŭ li devas konsenti, ke mi rajtas pridiskuti lian tezon. Per tiuj notoj mi ŝparis lokon en la gazeto, ĉar estas evidente, ke refuta artikolo estus pli ampleksa. E. L.

★ DIVERSAĴOJ ★

Alvoko!

La 30. kaj 31. de julio estas en Most (germ.: Brüx) la "Ruĝaj tagoj". Tie ĉi nun kunvenos kelkaj miloj da laboristoj el norda Bohemio kaj el Germanio. Okazos grandega manifestacio kontraŭ milito.

Ĉiuj eksterlandaj kom. organizoj estas petataj, skribi *esperantajn* salutleterojn kaj bondezirojn, al ĉi kom-partio, por faciligi al mi la propagandon de esperanto inter la Laboristaro. Ankaŭ ĉiuj ĉeestontaj K-doj esp-istoj skribu al mi.

Skribu *"pro rudy den" al K-do Josef Švarc, Kamenska tr. 1435, Most (Ĉeĥoslovakio).*

NIA POŜTO

Al kelkiuj. — Pro la publikiĝo de la prikongresa raportaro ni ne povis enmeti kelkajn bonajn artikolojn. La sendintoj bonvolu ne tro ĉagreniĝi pro tio. *Red.*

ENHAVO:

Proleta ŝtato honoras esperanton k. D-ron Zamenhof, de G. Demidjuk pĝ. 1
Raportaro de Ekzekutiva Komitato de SAT . . . . „ 2—5
VII-a Kongreso de SAT, Lyon . . „ 6
Prikongresaj proponoj kaj diskutoj „ 6
Pri Program-projekto kaj Grup-organizo, de D. Sheriff . . . . „ 7
Diversaĵoj . . . . „ 8
Korespondado . . . . „ 8

K ∗ O ∗ R ∗ E ∗ S ∗ P ∗ O ∗ N ∗ D ∗ A ∗ D ∗ O

Unu enpreso: Simpla trilinia anonco kostas 0,50 mk. or., ĉiu plia linio la samon. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago.
L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, k. ĉ. l. = kun ĉiuj landoj, esp-ajo = esperantaĵo.
Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

Aŭstrio.

— Laborista esp.-grupo "Enzesfeld" aranĝos dum aŭtuno esp. ekspozicion. La Gek-doj k. grupoj el ĉ. l. estas afable petataj sendi materialon, L, PI, gaz. ktp. al: K-do *L. Tabaka*, n-o 82, *Enzesfeld*. Ĉiu ricevos p. k.

Germanio.

— Kursanoj el progresinta kurso dez. koresp. k. ĉ. l. pri ĉ. temoj. Resp. garantiata. Adr.: K-do *O. Günther, Schwoitsch ap. Gröbers*, Distr. Halle a. S.

K-do *E. Vogelhuber*, Schwanenstr. 2, *Ansbach i. Bayern*, dez. koresp. k. ĉ. l., nepre resp.

K-do *Alfred Bartsch*, Winnlohstr. 89, *Recklinghausen S. III i. W.*, dez. koresp. kun perfektaj Gek-doj ĉiul. pri div. temoj. Resp. garantiata.

Nederlando.

K-do *J. A. Hippe*, Ronnerpl. 20, II, *Amsterdam* (Z), dez. koresp. kun tipografistoj el ĉ. l., precipe pri meti-situacioj, L, PK, PI.

Sovetio.

K-do *A. Tencer* (junkomunisto), str. de Pjatakov, 30, 11, *Kiev*, dez. koresp. k. ĉ. l.

K-do *Koleniĉenko* (junkomunisto-ruĝarmeano), Zlatoustovska, 36, 10, *Kiev*, dez. koresp. k. ĉ. l., L, PK, gaz., jurn.

K-do *Arkadio Ĉeĉik*, Voznesenski sp., 35, 19, *Kiev*, dez. koresp. k. ĉ. l.

K-do *Nikolao Dujkin* (lernanto), str. de Libknefit, 14, 3, *Kiev*, dez. koresp. k. ĉ. l., L, PI, PM, fotoj, il. gaz. Resp. garantiata.

K-do *K. M. Smirnov* (pedagogo-instruisto), Institut Socialnogo Perevospitania, dez. koresp. kun samprofesianoj el ĉ. l. pri edukado de nezorgitaj k. krimemaj geknaboj.

K-do *V. F. Deriŝev* (helpanto de kuracisto), stancia Vjatka, 1, Kazenny dom n-ro 4, *Vjatka*, dez. koresp. k. ĉ. l. pri medicinaj temoj.

K-do *V. Ivanov* (fervojlaboristo), Mestkom masterskiĥ, st. Vjatka, 2, *Vjatka*, dez. koresp. k. ĉ. l., pri vivo de fervoj-laboristoj.

K-do *Ŝĉelkanov* (fervojlaboristo), Mestkom masterskiĥ, st. Vjatka, 2, *Vjatka*, dez. koresp. k. ĉ. l., pri politikaj temoj, precipe kun Italio.

K-do *A. Ivanov*, Zagorodnyj pr. 5, kv. 17, *Leningrad*, dez. koresp. k. ĉ. l., L, PI.

Adresŝanĝo: K-do *Mikaelo Revenko* (kooperativisto), *Sebrjakovo*, Stalingradskoj gub., Rajsojuz (malnova: Suĥov 2); la sama adreso por *Sebrjakova konsum-unuiĝo*, vidu n-ro 140 de "S-ulo".

— *Esperanto-Rondo ĉe Centralnyj Klub Sovtorgslujaŝĉiĥ*, Fontanka, 48, *Leningrad*, dez. koresp. kun laboristoj k. oficistoj ĉiul. L, PI.

— Rondeto por studado de fremdaj lingvoj petas sendi legitajn librojn k. gaz. en germ., franca, angla k. itala lingvoj. Skribu, kion vi dez. ricevi interŝanĝe. Adr.: K-do *P. Timoĥin*, Ploŝĉad, K. Marksa 8, Domo de Klerigo, *Odessa*.

— Ĉeleto de MOPR (IRH), dez. koresp. k. interligiĝi kun IRH-ĉeletoj de ĉ. l. k. kun apartaj IRH-anoj. Adr.: Luteranskij pereulok n-ro 2, 16, Mestkom, *V. Vozdvijenskij, Odessa.*

K-do *Josefo Poĉobut*, Pravlenie dorogi, Telegraf, *Omsk*, dez. koresp. k. ĉ. l. pri div. temoj k. elektro-tekniko L, PK. Resp. k. foto garantiataj.

K-do *S. N. Gavrilov*, ul. Kalaeva 37, *Naro-Fominsk*, Mosk. gub., kiel desegnisto ĉe teksa fako mi dez. koresp. kun teknikuloj k. inventistoj ĉiul. pri div. temoj de teknika progreso. Nepre resp.

K-do *Aleksandro Tatarincev* (agronomo), Reĉnoj prosp., d. 7, vo dvore, *st. Sĥodnja*, Oktjabr. jel. dor., Mosk. gub., dez. koresp. k. ĉ. l.

K-dino *R. Moŝkoviĉ*, ul. Volodarskogo, 5, *Andijan*, dez. koresp. k. ĉ. l.

— Ateista (sendiula) organizo dez. koresp. kun apartaj K-doj k. organizoj en div. landoj pri ateismo, interŝ. nacilingvan literaturon. Adr.: *Usovet Bezbojnikov, Velij*, Pskov. gub,

K-do *Perec Elperin*, ul. Spartaka, *Velij*, Pskov. gub., dez. koresp. k. ĉ. l. pri lab. k. junulara movadoj. Resp. garantiata.

— Rondeto de esp-istoj k. lab. koresp-istoj de lab. klubo de Oktobra fervojo dez. koresp. k. ĉ. l. pri politikaj, fervojistaj, klerigaj k. klub-laboroj. Adr.: *Moskvo*, Kalanĉevskaja pl. 1, *Rab. Klub Oktjabrsk. jel. dorog.*

K-do *Gabrielo Agalcov*, M. Dmitrovka, d. 8, loĝ. 21, *Moskvo, 6*, dez. koresp. k. ĉ. l. pri vivo de Laboristaro. Precipe kun gejunuloj. Nepre resp.

Adresŝanĝo: K-do *I. Ivanov*, Staroslobodskaja ul. d. 84, *Sizran*, Uljanovsk. gub. (antaŭe en Moskvo).

— Fraŭlina esp. rondeto emas koresp. k. ĉ. l. kolektive k. individue pri muzik-aferoj k. a. temoj. Certe resp. Adr.: *Muzik-lernejo, Kremenĉug* (por esperantistinoj).

K-dino *Eŭgenio Arkuŝina*, str. Karl Libkneĥt, 33, *Krjukov a. D.*, dez. koresp. k. ĉ. l., resp. garantiata.

K-do *Radoĉin* (fervojisto), Mala-Alekseevskaja, 38, *Kremenĉug*, dez. koresp. k. ĉ. l., precipe kun fervojistoj. Resp. garantiata.

K-dino *Olga Zilberman*, Hersonskaja, 66, *Krjukov a. D.*, dez. koresp. pri ĉ. temoj. Resp. garantiata.

K-dino *Sofio Osipova*, Poseljanskaja, 4, *Krjukov a. D.*, dez. koresp. k. ĉ. l., resp. garantiata.

ATENTU!

Por ekspozicio *Radio-Esperanto*, la "Lab. Esp.-Grupo Düsseldorf" bezonas ekspoziciaĵojn tiaspecajn kaj petas la esp-istojn en- kaj eksterlandajn bonvole pruntedoni taŭgajn objektojn por ĉi ekspozicio. Resendo garantiata. Propagandilojn sendu al *K-do H. Pillekamp (8201), Düsseldorf, Ahnfeldstr. 21, IV. (Germ.)*

ATENTU!

LEA-grupo volas aranĝi poŝtkartvesperon kaj petas la ge-SAT-anojn, ke ili sendu p. k. bfl. ktp.! Ni rekompencos ĉion per belegaj PI.
R. Zscherper, Meissen i. Sa., Gerbergasse 9 (Germanio).

ATENTU, KORESPONDEMULOJ!

La centr. ferv. kl. je la nomo de K-do *Kuĥmisterov, Moskvo, 64, Gorohovskaja n-ro 8, kancelar, por esp. rond.*, serĉas gekoresp. en ĉiuj landoj. Temoj: laboro de fervojista mov., vivkondiĉoj; ekonom., politiko; esp., klerec- kaj sportecmov.; deziras interŝanĝ. (kun ĉ. l. krom Germ.) gazet. k. jurn.; aranĝi ŝakludojn perkoresp. kun ĉiul. la laboristaj grupoj. Koresp. per L, PI, bfl.; respondoj garantiataj — ĝustaj — baldaŭaj.
Skribu multnombre!

Presejo: Uns-Produktivgenossenschaft, Leipzig (Germanio)